

schaken

met michiel bunnik

Honderd jaar geleden werd Emanuel Lasker wereldkampioen. Deze match tegen Steinitz ging over tien gewonnen partijen, waarbij remises niet meetelden. Na 19 partijen was Steinitz met 10-5 verslagen. Lasker bleef tot 1921 wereldkampioen maar werd op 53-jarige leeftijd door Capablanca verslagen. Zijn stijl is strijdlustig. Hij kon als geen ander gebruik maken van de schaaktechnische tekortkomingen van zijn tegenstanders. Tegen een positie-speler maakte hij gebruik van combinatoire mogelijkheden, de combinatie-speler bestreed hij met positionele middelen. Uit de vele prachtige partijen die Lasker nagelaten heeft, was het moeilijk een keus te maken.

D. Janovski-E. Lasker. Damegambiet St. Petersburg 1914.

1. d4,d5 2. Pf3,c5 3. e4,e6 4. e3, Pc6 5. Ld3, Pf6 6. 0-0,Ld6 7. b3,0-0 8. Lb2,b6 9. Pbd2,Lb7 10. pe5,De7 11. a3. Gericht tegen 11. ...c:d4 12. e:d4,La3 11. ...Tad8 12. De2,d:c4 13. P:e4,c:d4 14. e:d4,Te8 15. De2,Lb8 16. f4,Pd5. Het stopveld van de geïsoleerde pion, de ideale plek voor het zwarte paard. 17. Tael,f5! Damt de witte aanvalskansen op de koningsvleugel in. 18. Dd2,P:e5. 19. P:e5 Waarschijnlijk was 19. d:e5 beter geweest, maar in dat geval zou wit niet meer op de zwakke e-pion kunnen spelen. 19. ...a6 20. Lb1,Ld6 21. Pc4,b5 22. Pa5,La8 23. b4. Beide spelers brengen hun paarden naar betere velden. 23. ...Pb6 24. Pb3,Ld5 25. Pc5,Pc4 26. De3,Tf6! Pareert de dreiging 27. P:e6, L:e6 28. d5 en dekt a6 indirect, want op 27. P:a6 is 27. ...L:g2 28. K:g2,Db7+ beslissend. 27. Le1,a5 28. Tf2,a:b4 29. a:b4,Ta8 30. La2,Df7 31. L:c4. Wit elimineert het gevaarlijke zwarte paard ten koste van het loperpaar. 31. ...L:c4 32. Lb2,Tg6 33. Tal?! Het nadeel van deze zet wordt door Lasker haarfijn getoond. 33. ...T:a1+ 34. L:a1,De7! De loper op a1 kan niet vanuit e1 de pion op f4 dekken. Om zijn deze pion te behouden moet wit zich spoedig verzwakken. 35. De3,Tg4! 36. g3. Noodzakelijk. Slecht was natuurlijk 36. P:e6 wegens 36. P:e6 wegens 36. ...De7. 36. ...g5! Net

zoals Steinitz was Lasker de mening toegedaan, dat als je voordeel hebt bereikt je niet mag aanvallen, maar moet aanvallen. Als je in het schaken successen wil boeken zul je deze gouden regel in je partijen moeten toepassen. 37. d5. Dit ziet er goed uit voor wit, maar de eerste schijn bedriegt. Lasker heeft alles exact berekend. 37. ...L:d5 38. Dd4,g:f4 39. Dh8+,Kf7 40. D:h7+,Ke8 41. Dh8+,Lf8 42. Le5,Df7 43. T:f4,T:f4 44. L:f4. So far so good. Zwart heeft echter een sterke reprise. 44. ...Dg7! 45. Dh5+. Dameruil levert zwart een zeer gunstig eindspel op. Na 45. Le5 is 45. ...Dg4! mogelijk, omdat 46. Ld6,Dd1+ tot mat leidt: 47. ...Kf2 48. Kf1,Lc4+ 49. Kg1, De1+ 50. Kg2,Df1 mat. 45. ...Kd8 46. Lg5+Ke7 47. Lf4+,Ld6 48. L:d6+,K:d6 49. Db4. Wit kan zich niet meer afdoende verdedigen. Op 49. Dd1 beslist 49. ...Db2. 49. ...Dal+ 50. Kf2,Db2+ 51. Ke1. Het beste was nog 51. Ke3!,Dc1+ 52. Kd4,De4+ 53. Ke3,D:h4, maar het eindspel is met het oog op de zwarte verbonden vrijpionnen voor wit verloren. 51. ...De1+ 52. Ke2,Lc4+. Na 52. Kf2,Dd2+ 54. Kf3,Ld5+ of 54. Kg1, De gaat wit mat, daarom 0-1.

Wit speelt en wint. Oplossing volgende week.

Stukken in het diagram: Wit: Kb1, Dh2, Tg1, Ld3, Pd1, Pf3, a2, b2, c4, d5
Zwart: Kg7, Dd8, Ta8, Te8, Le5, Lc8, Pg8, a6, b4, c5, d6, f7, f4, g6.